

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.19 ”Introducerea și elaborarea tehnologiilor de multiplicare și cultivare prin tehnici convenționale și culturi in vitro a speciilor de plante lemnoase noi”, director de proiect: Dr. Ion ROȘCA, Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice, Grădina Botanică Națională (Institut) “A. Ciubotaru” pentru anii 2020-2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 27 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Cercetările efectuate corespund scopului și obiectivelor propuse referitor la introducerea, ameliorarea și elaborarea tehnologiilor de multiplicare a speciilor lemnoase și de arbuști fructiferi netradiționali.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Sunt publicate 119 lucrări științifice din care: 2 monografii; articole în reviste științifice (1 articol în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS, 10 articole în alte reviste din străinătate recunoscute, 5 articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoriei B, 7 categoriei C, 2 articole în alte reviste naționale); articole în materiale ale conferințelor științifice 1 articol în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare), 6 articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)]; teze ale conferințelor științifice (13 teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare), 22 teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova), 3 teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională etc). Au fost raportate 48 prezentări orale ale rezultatelor obținute la diverse manifestări științifice.

Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Rezultatele obținute prezintă interes practic exprimat prin 2 brevete de invenții pentru soi de plantă, 14 medalii de aur, 2 de argint, 1 de bronz pentru lucrările prezentate la expoziții internaționale, 3 acte de implementare. Au fost realizate 50 emisiuni radio/TV, ghidate peste 260 excursii.

3. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.*

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare - 43,48%. Pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat în anul 2020 a fost susținută 1 teza de doctor în științe biologice (TABARA Maria, program de doctorat 164.01 – Botanica).

Punctajul mediu acordat: 28,8

Concluzii și recomandări:

Cercetările în cadrul proiectului dat au fost realizate în corespundere cu scopul și obiectivele trasate. Rezultatele obținute vizează: a) completarea, diversificare și extinderea genofondului plantelor lemnoase cu 513 taxoni noi; b) au fost fondate colecții unice pentru Republica Moldova, care însumează la momentul actual 117 taxoni noi; c) au fost realizate studii privind micropropagarea plantelor dendrofloricole noi pentru înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi netradiționali cu valoare economică ridicată; d) a fost aprobat ghidul de testare, și prin urmare înregistrat în Catalogul soiurilor de plante speciile: goji, vișin tomentos, gutui japonez; e) au fost stabilite și optimizate etapele specifice de micropropagare *in vitro* la 15 taxoni noi cu descrierea detaliată a protocoalelor de microclonare; f) s-au generalizat studiile privind introducerea unor taxoni noi cu conținut bogat de substanțe nutritive cu proprietăți fitoterapeutice apreciate de consumatori.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc